ఊహల ఉయ్యాల

ప్రతికంటి కృష్ణారెడ్డి

ఆ ఊరి పేరు కొంకనక్కలపెంట !

కొంకనక్కలపెంటకు కూతదవ్వులో కోట్లవారిపేట. ఆ పేట- పేరు సార్థకపరుచుకొనింది.

పేరు సార్థకపరుచుకొన్న ఆ పేటలోని చెత్తా చెదారాన్నంతా ఊడ్చి ఊరవతల కుప్ప పోస్తే— ఆ కుప్ప మాదిరి ఉంటుంది కొంకనక్కలపెంట !

కొంకనక్కల పెంటలో నాలుగైదు గడపడలకు తక్కువగా నలభై గడపలుంటాయి అందులో సగానిక పైగా చుట్టుగుడిసెలు మిగిలినవన్నీ మూడంకణాల అడ్డాపిండ్లు. అడ్డాపిండ్ల ముందరైనా, చుట్టుగుడిసెలముందరైనా వెదురుతడకల ప్రహరీగోడలుంటాయి. అందులో ఒక మూలగా ఒక తొట్టి, రెండు బానలు, ఒక ముంత పాచిగట్టి మసిబారి ఎండపూట తాటి కాయ రంగును తలపించేస్తుంటాయి. అది పెరడు— ఇంటి ముందర్నే జలదారి. ఆ జలదారి పై దాడిచేస్తూ దోమలగుంపు ! ముక్కుపుటాల్ని అదరగొట్టే కంపు !!...

అది ఒక పల్లే !

ఇట్లాంటి పల్లెల్నే ఈ దేశంలో కవి కుమారులు 'పల్లెరా అది పల్లెరా ! పాడిపంటల ముల్లెరా !' అని కీర్తించేది.

కొంకనక్కలపెంటలో కాలూనడానికి కండ్లు చిట్లించి కోట్లవారి పేటగాళ్ళు కండ్లు నులుము కొంటూ నిద్రలేచి బద్ధకాన్ని బండెక్కించక ముందే కొంకనక్కలపెంటవైపు కండ్లు యింత లంతలుచేసి ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు—పాలకో పండ్లకో... లేదు కూరగాయలకో !...

కోట్లవారిపేటలోకానీ,కొంకనక్కలపెంటలో కానీ అందరూ ఆస్తిపాస్తులపట్ల ఆసక్తులే !— అయితే ఆ పూరికొంపల్లో చాలమంది ఆస్తిపాస్తులమాట తలపెట్టలేని అశక్తులే !— ఆ అశక్తులకు కూడా కడుపులున్నాయి ఆకడుపుల్లో కూడా ఆకలుంటుంది. ఆ ఆకలి తీరాలంటే ఏదో ఒక విధంగా నాలుగు వేళ్ళు నోట్లోకి పోవలసిందే !

నాలుగువేళ్ళు నోట్లోకి పోవడం ఈ వ్యవస్థలో ఆందరికీ అంత సుభమైన పనికాదు అందుకే ఆ ఊరు తన అవస్థ తాను పడుతూ ఉంది.

కొంకనక్కల పెంటలో ప్రతి మనిషీ శక్తి వంచన లేకుండా పుడమి తల్లితో పోరాడు తున్నాడు. ఫలితాన్ని పేటకు చేరవేస్తున్నాడు. పేట ఆ ఫలితాన్ని అతి తెలివిగా చేతులు మారుస్తూ ఉంది. ఆ మారుబేరంలో పేట మహడీమీద మహడీగా పెరుగుతూనే ఉంది. అయితే కొంకనక్కలపెంట మాత్రం — ఎక్కడున్నావే గొంగిళీ అంటే వేసినచోటనే !— అన్నట్లుగా ఎదుగు బొదుగు లేకుండా వుంది

కొంకనక్కల పెంటలో ముంతడు పాలు కానీ, గంపడు కూరగాయలు కానీ, కండపట్టిన పొట్టేళ్ళి కానీ బండెడు వేరుశెనక్కాయల్ని కానీ ఎంతో శ్రద్ధగా పేటకు చేరవేసే రైతు తన బిడ్డల్నిమాత్రం పేటకు పంపడానికి తరతరాలుగా వెనుకాడుతూనే ఉన్నాడు.

అంటే — కొంకనక్కల పెంటలో కుర్ర వాళ్ళకి పేటంటే భయమనీకాదు పేటంటే తెలియకా కాదు. తూర్పున పటమెగరక మునుపే చెంబుడుపాలు చేతికిచ్చి శాస్త్రులు గారింట్లో యిచ్చిరమ్మని మునెప్ప తన ముద్దుల కొడుకును పంపుతున్నాడు మరికోడి కూతలో మేలుకొన్న తిక్క వరదప్ప తన కొడుకు గోవిందును ఏడాదిగా తాను వెంటబెట్టుకొని మేపిన పొట్టేళ్ళి ఖాదర్ సాహెబ్ కసాయి అంగట్లో తోలరమ్మని పురమాయిస్తాడు గంపకు ఎక్కువై మిగిలిన కూరగాయల్ని బుట్టకువేసి ఆ బుట్టను నెత్తినపెట్టి పేటకు వెంట నడవమంటాడు తన మనుమణ్ణి గంగులయ్య తాత. అయితే పేటలో వుండే స్కూలుకు పంపమంటేనే, 'సదువుకుంటే వాల పడబొయ్యేదేముంది ? అంతకుమించి వొరగబడబొయ్యేదేముంది ?' అని ఎదురు ప్రశ్న వేస్తూనే ఉన్నాడు

అయితే అనుముల అంకయ్య మాత్రం ఏటికి ఎదురీదినట్లుగా, తన ఒక్కగానొక్క కొడుకును పేటకు పంపుతున్నాడు.

ఆ ఊళ్ళో ఆనుముల అంకయ్యకు చుట్టుగుడిసె మినహాయిస్తే చిట్టెడు పొలంలేదు. పైసా యిరుపులేదు అప్పు పుట్టించుకోగల పరపతి అసలేలేదు.

అయినా అంకయ్య తన బిడ్డను చదువుకు పంపుతున్నాడు !

ఇంక ఒక్క యేడట్లా కండ్లు మూసుకొంటే తన కొడకు పదవ తరగతి దాటేస్తాడు. పదవ తరగతి చదివినవాడికి ఏదో ఒక ఉద్యోగం రాకుండాపోదు. వస్తే తనకష్టాలన్నీ గట్టెక్కినట్లే !— అన్నఅభిప్రాయంతో అంకయ్య ప్రాణం ఉగ్గబట్టి పనిచేస్తున్నాడు. కూలిచేసి కడుపుగట్టి కొడుకును బడికి పంపిస్తున్నాడు

అంకయ్య కొడుకును బడికి పంపిస్తున్నాడు, వాడు పోతున్నాడు. శ్రద్ధగా చదువుకొంటున్నాడు వస్తున్నాడు. అంకయ్య పెళ్ళాం అలమేలు కూడా తాను తిన్నా తినకున్నా వేళకంత సంకటో సరిబిందో బిడ్డకు పెడతూఉంది అంతవరకు బాగానే ఉంది అయితేవాడు "పరీక్షకు ఫీకు కట్టాలయ్యా !... పుస్తకాలు కొనుక్కోవాలయ్యా ! . పదోతరగతి చదవతా వుండికూడా నిక్కరేసుకొని పోవడానికి జంకుగా

ఉంటుందయ్యా!'' అని అడగలేక అడుగుతూ తల గీరుకొంటూ ముందు నిలబడినప్పుడే అంకయ్య గొంతులో పచ్చివెలక్కాయ పడుతూ ఉంటుంది

కూలిచేస్తే కుండగాలు. లేకుంటే కడుపు గొట్టు బతుకు అంకయ్యది అట్లాంటప్పుడు కొడుకు అవసరాలు తీర్చాలంటే ఏ అయ్యముందర్నో చేతులు కట్టుకొని నిలబడాల్సిందే!..

చేతులు కట్టుకొని నిలబడినంత మాత్రాన ఉన్నవాళ్ళ చేతలు మారుతాయా? రీతులు మారుతాయా? నీతుల మూతుల్ని నిమరకుండా వదలిపెడతారా? అందుకే.

''ఒరే! అనుములూ! ఎందుకొచ్చిన బాదరాయిదంతా?... నెత్తిన నోరుబెట్టుకొని మొత్తుకుంటే నీ సెవల్లో సెట్లు మొలసేనే!— ఏం జెయ్యాలసెప్పు? ఆహా! వాడు సదువుకొని ఉద్దోగాల్జేసి ఊళ్ళేలబొయ్యేది లేదుకదా? ఏదోఒక మేకపిల్లనో గొర్రెపిల్లనో పట్టియ్యి. ఏడాదట్టా తిరిగీ తిరగకముందే అది కట్టి యీనిందంటే ఒకటిరెండవ్వచ్చు. మూడవ్వచ్చు. ఇంకొక్క యేడాది కండ్లట్టా మూసుకుంటే సేతిలో రూక!—రూకకు రూక కూడేసుకుంటూ పోతే అనుములూ! యియ్యేరవకు రెండుబర్రె గొడ్లు యింటిముందరుండేవిగదా? పోనీ! యిప్పటికైనా మించిపొయ్యిందేవీలేదు వాణ్ణి యిస్కూలకి పొయ్యేది నిలిపేయ్. మేకల్నో గొర్రెల్నో నేను పట్టిస్తా!— వాడు మేపకరానీ సాలు. నీకష్టాలెట్లా తీరవో నేన్సూస్తా!''

అంతో యింతోవున్నవాడు ఎంతో అభిమానాన్ని ఒలకపోస్తాడు. అంకయ్య ఆ అభిమానాన్ని తట్టుకోలేక యింకొక్క అయ్యదగ్గరికి బయలుదేరతాడు. అంకయ్య ముందుకుపోతూంటే వెనుక నవ్వుల పువ్వులు రాలుతుంటాయి

అంకయ్య యింకొక్క అయ్యదగ్గర చేతులు కట్టుకోవడమేకాదు. యింకాస్తవంగి నిలబడతాడు. వంగి నిలబడితేమాత్రం ఉన్నవాళ్లు వంగినిలబడుతారా? అట్లా అయినవాడు కాని వాడు వచ్చి వంగి వంగి నిలబడితే ఆ వంగుళ్ళకు నంగేడుపులకు వాళ్ళు వంగిపోతే యింక వాళ్ళు వున్న వాళ్ళెట్లవుతారు? కారు కాబట్టే.

''అంకయ్యా! శానగానమ్మకు సెవుకాడ కొప్పని ఊరికే అన్లేదురా పెద్దోళ్ళు!— అప్పటికి మేవంతా యదవలవయినట్టు. నువ్వేమో మహామొనగాడయినట్టు — కాదండీ అవునంటివి. సేతికింద బిడ్డుంటే సెపులేనంత అందగా వుంటాడు. అంతో యింతో కయ్యాగాలవవున్నోళ్ళం, మేవే సదివించుకోలేకుండా గొడ్డూ గోదను మేపకరమ్మంటావుంటే — ఊరు సూడమంటే ఉత్తరం జూసినట్టు నువ్వేమో వాణ్ణి పేటకు పంపిస్తివి. ఇప్పుడు సేతులు పిసుక్కుంటా నిలబడ్తే ఎవురేంజేస్తారు సెప్పు. నువ్వే సెప్పు!''

చెప్పగలగిందానికిమించి వాళ్ళేచెబుతూంటే అంకయ్యమాత్రం ఏమని చెబుతాడు? చెప్పలేడు కాబట్టే చెబితే వినేవాళ్ళు దొరుకుతారేమో? అన్న ఆశతో బయలుదేరుతాడు. ఎంత తిరిగినా తలచుట్టే నోటిదగ్గరికి వచ్చినట్లే అవుతుంది.

అంకయ్య యిట్లా ఎంతెంతమంది ముందర నిలబడ్డాడో? ఎన్నెన్ని అనిపించుకొన్నాడో? సేతులు కాదని కాళ్ళే పట్టుకొన్నాడో? ఒక్కగానొక్క నలుసు... ఎంతో శ్రద్ధగా చదువుకుంటున్నాడు. వాడి ఆశలు తీర్చలేక ఏచెట్టుచాటులోనో నిలబడి ఎన్నెన్ని దినాలు వెక్కివెక్కి యేడ్చినాడో? ఆ మండే వాడికే ఎరుక!

పట్టువదలని విక్రమార్కుడిలా పట్టుబట్టినాడు. పడరానిపాట్లు పడినాడు వినరాని మాటలు విన్నాడు. ఒకపూట తిని యింకొక్కపూట తినక మిగలబెట్టినంతవరకు మిగలబెట్టి కొడుకు కోర్కెలు తీరుస్తున్నాడు. అయినా ఒక్కొక్కప్పుడు పదిమంది చెప్పిన మాట పెడచెవినిబెట్టి ఎందుకీ పని చేసినానా? అని

పశ్చాత్తాపపడుతున్నాడు. 'ఇంకీ భారాన్ని మొయ్యలేనురా తండ్రీ!' అని మొత్తుకుంటున్నాడు. అయితే ఒకనాడు కొడుకు పరుగుపరుగున వచ్చి 'అయ్యా! నేను ఫస్టు క్లాసులో పాసైనానయ్యా!' అని అన్నప్పుడు మాత్రం అంకయ్య గుండె ఆనందంతో గంతులు వేసింది. ఇక తన కష్టాలన్నీ సూర్యరశ్మిముందు మంచుబిందువుల్లా కరిగిపోతాయనే కలలుగన్నాడు. ఆ కలల్లో తేలిపోతూ ముద్దుల కొడుకును ముద్దులతో ముంచెత్తినాడు.

ఆ రోజు చుట్టుగుడిసెలో ఆనందం సుళ్ళు తిరిగింది!

ఆ రోజు వరకు అంకయ్య కొడుకు మాత్రమే పేటకు పోయివస్తున్నాడు. ఇప్పుడు కొడుకుతో కలిసి అంకయ్య కూడా పేటకు పోతున్నాడు. చేస్తున్న పనిని వదలిపెట్టి కొడుకును వెంటపెట్టుకొని కోట్లవారిపేటలో తిరుగుతున్నాడు. కాసంత తెల్లగా తేటగా కనుపించిన వాళ్లనంతా నిలబెట్టి 'బాబ్బాబూ! పదోతరగతి ఫస్టుక్లాసులో పాసయినాడు బాబూ! ఏదైనా ఉద్యోగం బాబూ! పిలగాడు శానా తెలివైనోడు బాబూ! మేగంలో నీళ్లు దెమ్మంటే తటిక్కెమని తెచ్చేస్తాడు బాబూ! -- మీరు గొప్ప మణుసుజేసి ఏదైనా ఉద్యోగం యిప్పించండి బాబూ!''అని ఏ కుంటి

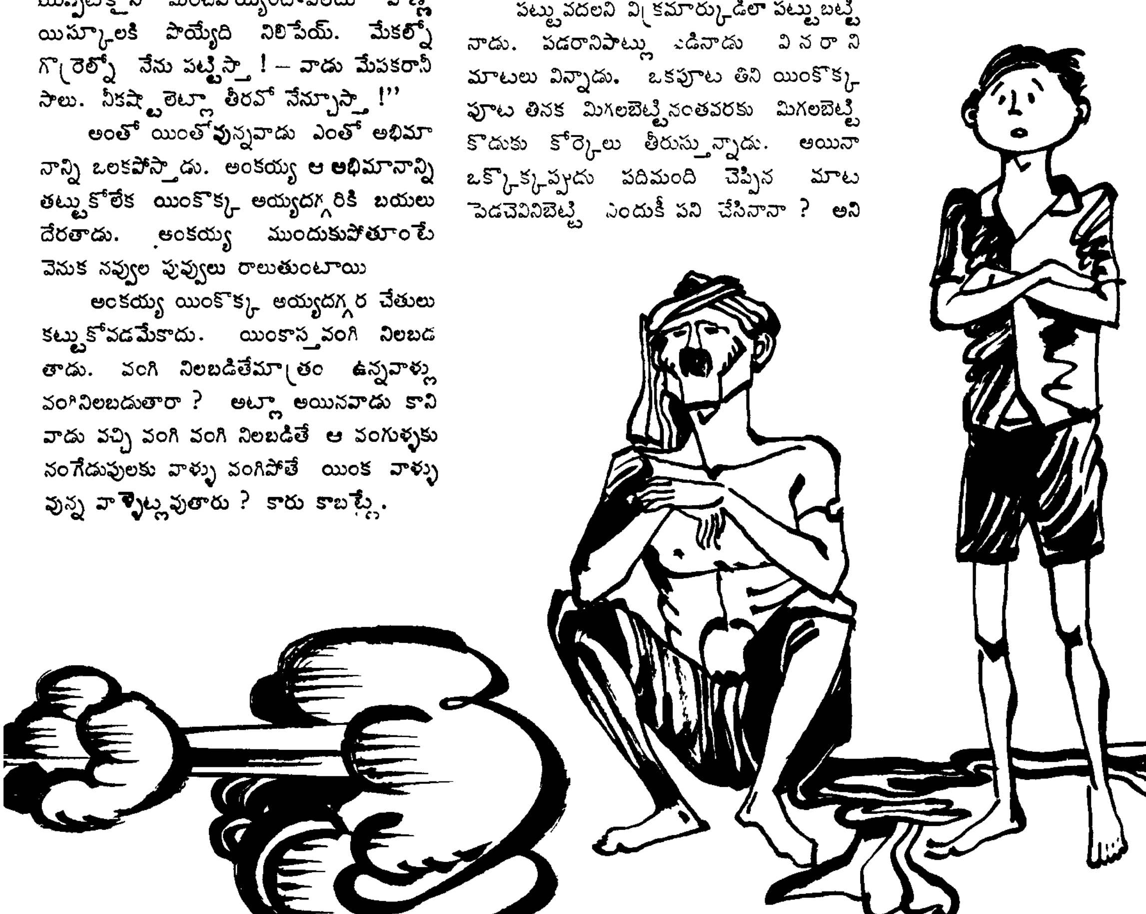

వాడో గుడ్డివాడో ధర్మం అడిగినంత సులువుగా అడిగేస్తున్నాడు.

అంకయ్యను అందరు అదోరకంగా చూస్తున్నారు. ఆ తరువాత పిచ్చిగానీ పట్టలేదుకదా ? అని ఆలోచిస్తున్నారు. 'లేదు!' అని నిర్ధారించుకొన్న తరువాత తేలిగ్గా నవ్వేస్తున్నారు

వాళ్లు ఎందుకు నవ్వుతున్నారో ? అర్థం కాకుండా అంకయ్య వాళ్లవైపు తెల్లపోయి చూస్తున్నాడు. తెగ బాధపడిపోతున్నాడు. ఒక్కొక్కసారి కడుపు రగిలి కొరకొర చూస్తున్నాడు. చరచర ముందుకు నడుస్తున్నాడు

నడిచి నడిచి కాళ్లు పీకుతున్నాయి. అడిగి అడిగి నోరు నొస్తూ ఉంది తన నిస్సహాయత మీద తనకే కోపం వస్తూ ఉంది అయినా ఏం చెయ్యగలడు? పేదవాని కోపం పెదవికి చేటు!—

ఏం చెయ్యలేనపుడు చేతనైనపని ఒక్కటే! జుట్టు పీక్కోవడం! పీక్కొన్నాడు తల కొట్టుకొన్నాడు. కొంకనక్కల పెంటలో పెద్దోళ్లు చెప్పినమాట తలచుకొని తలచుకొనియేడుస్తాడు

తండ్రి ఎందుకు ఏడుస్తాడో అర్థంకాక కొడుకు తండ్రివైపు చూస్తాడు ఓదార్చే వైనం తెలియక తికమక పడతాడు.

అంతలో పొద్దు గూట్లో పడుతుంది

అబ్బ కొడుకు గూడు చేరడానికి బయలు దేరతారు

దారిలో ఎవరూ కంటపడకపోతే ఏ బాధా లేదు గుట్టుగా గుడిసె జేరి కాళ్లెత్తి కడుపులో పెట్టుకొని ముడుచుకుంటారు ఎవరైనా ఎదురు పడినపుడే లేనిపోని పీకులాట! —

'ఏంరా అంకయ్యా! నల్లపూసవైపోతివి గదరా!— అవున్లే కొడుకు పస్టు కళాసులో పాసైపాయగదా! యింక నీకేం తక్కవలే!' అని ఒకరంటే—

''ఏమిటో అనుమలూ! కొడుక్కుఉద్యోగం వచ్చేసినట్టేనా ?'' ''ఏం ఉద్యోగంలే ? — కలెక్టరా ? తాసీల్దారా ?'' అని మరొకరి ఎత్తిపొడుపు

పుండుమీద కారం చల్లినట్లుంటుంది ! అయినా వంచిన తలెత్తడు అంకయ్య పెదవి కదపడు అంకయ్య నవ్వినఊళ్ళే పట్నాలవుతా యని నమ్మకం పాపం ! —

ఒకానొకదినం కోట్లవారిపేటలో ఆ తండ్రీ కొడుకుల దయనీయమైన పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొన్న ఒకానొక దయామయుడు శుక్రగ్రహాన్ని చేరుకొనే సూక్ష్మం తెలిసినంత ధీమాగా ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసుకు దారిచూపి అక్కడికి పోతే అక్కడికక్కడే ఉద్యోగం ఖాయం అన్నట్లు ధైర్యం చెప్పినాడు.

అంకయ్య అరక్షణంలో ఆ ఆఫీసుముందర నిలబడినాడు

ఆ ఆఫీసుముందరొక పెద్ద క్యూ !

రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం కోసరం, కిరసనాయిలు కోసరం గంటలతరబడి నిలబడిన అనుభవం ఉంది కాబట్టి అంకయ్య ఆ క్యూని చూచి ఆశ్చర్యపడలేదు. 'ఇది అలవాటే గదా ?' అన్నట్లుగా కొడుకును పక్కన నిలబెట్టుకొని తాను ఆ క్యూలో నిలబడుకొన్నాడు

ఆ క్యూ నడిచింది నడిచింది నత్తనడక నడిచింది !

నిట్టమధ్యాహ్నం వేళకు అంకయ్యవంతు వచ్చింది

ఆఫీసర్ ఎదుట నిలబడీ నిలబడగానే అంకయ్య రెండు చేతులు పైకెత్తి దండం పెట్టాడు అయితే ఆఫీసర్ వంచిన తలెత్తకుండా ఏదో రాసుకొంటూ ఉన్నాడు.

''అయ్యా అయ్యా! ఈడు నా కొడుకయ్యా ! అష్టకష్టాలు పడి చదివించినా నయ్యా ! పదోతరగతి పస్టుకళాసులో పాసైనాడయ్యా ! ఆ పూటకు గెంజికికూడా నోసుకోని పేదోణ్ణయ్యా! కావందులవారు గొప్పమనుసు జేసి నా బిడ్డకొక ఉద్యోగం యియ్యాల్సిందేనయ్యా !''

క్యూలో నిలబడినంతసేపు బుర్ర బద్దలు కొట్టి కొట్టి ఆలోచించి ఆలోచించి మననం చేసుకొన్న మాటల్ని దాదాపు ఏడుపు గొంతుతో ఏకరువు పెట్టాడు

ఆఫీసర్ వంచినతలెత్తలేదు !

అంకయ్య పైకెత్తిన చేతులు దించలేదు.

గోడమీది గడియారం వీళ్ళకోసరం క్షణం ఆగలేదు

అంకయ్య ఓర్పు దెబ్బతినింది

''అదేంటయ్యా ? — పొట్ట కర్రకొచ్చిన సేన్లో మా పక్కింటోళ్ళు పోటేరి పడినట్లుందే యవ్వారం సెప్పింది సెవల్లో యేసుకోకుండా ఒక్కవోపున రాసుకుంటావుండావే ?'' —

వంపులు తిరిగిన క్యూలో నవ్వులు కెంపులు తిరిగినాయి

ఆఫీసర్ చెవుల్లో ఆ నవ్వులు మాత్రం దూరినట్లున్నాయి.

చివుక్కున తల పైకెత్తినాడు

''ఏమన్నావురా! ఫూల్!. .యిడియట్!. గెటవుట్ !! .. పోరా పో ! ఎవుడితో చెప్పు కొంటావో చెప్పుకో పోరా ! — నీ యబ్బకు లేకుంటే వాడెబ్బకు ! ఉద్యోగాలంటే చెట్లో కాసే చింతకాయ లనుకొన్నారు వీళ్ళు వస్తూనే కోసి కోసి వీళ్ళ చేతుల్లో పోయడానికి ! . .''

చెప్పులమీద నిలబడినా ఆఫీసర్ నిప్పులమీద నిలబడినట్లు చిందులు తొక్కుతున్నాడు.

''అదిగాదయ్యా !...'' అంకయ్య ఏదో చెప్పబోతున్నాడు.

''అది గాదెకాదు. ఇది బొట్టం కాదు. నోరు తెరిచినావంటే మెడపట్టి బయటికి గెంటేస్తా !... నడు బయటికి !''— ఆవేశంతో అరుస్తున్నాడు ఆఫీసర్.

అంకయ్య బయటికి నడిచినాడు — మెడ బట్టి గెంటవలసిన అవసరం లేకుండానే !— ఆ ఆఫీసు ముందర్నే దిగులుగా నిలబడుకొన్నాడు. అంతకు మునుపే తన మాటలకు విరగబడి నవ్విన గుంపో యిప్పుడు తన్ను ఒక పురుగును చూచినట్లు చూస్తూ ఉంది. ఇక అక్కడ నిలబడలేక పోయినాడు.

అంకయ్య బయల్దేరినాడు !

ఎటు వెళ్ళాలి ? ... పేటకు నాలుగు దిక్కులు. నాలుగు దిక్కులకు నలభై దోవలు. ఏ దోవనుబట్టి పోవాలి ?—అని ఆలోచిస్తూనే అలవాటు మేరకు కొంకనక్కల పెంట దారినే పట్టాడు.

అంకయ్య యింట్లో అడుగు పెట్టాడు !

ఇంట్లో యిల్లాలు అలమేలు అలిగినట్లు మంచంమీద ముదుక్కోనుంది. ఎదురింటి వాళ్ళ పిల్లి తనఇంటి పొయ్యిలో హాయిగా పడుకోనుంది!

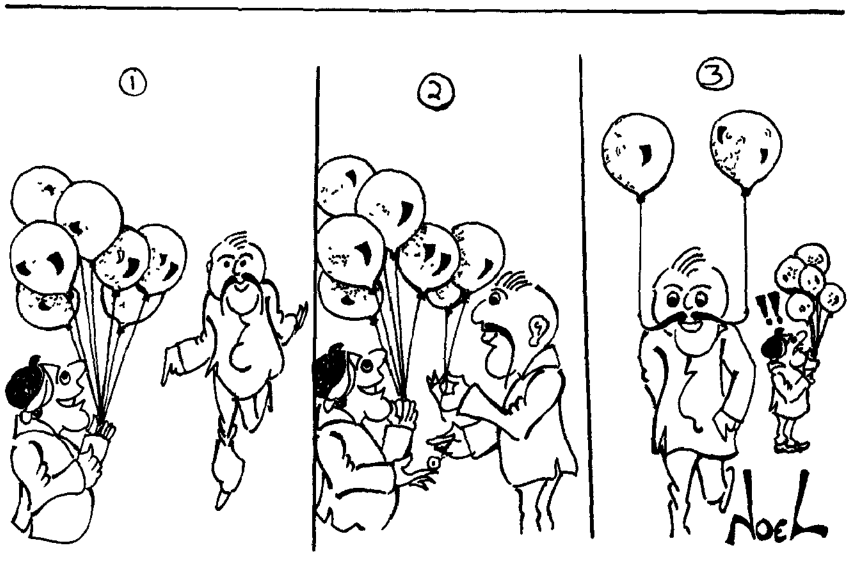

అప్పటికి అంకయ్య కూలికి వెళ్ళి పదిరోజులకు పైబడింది చేతిలోవున్న రూకా అర్ధగా తిరుగుళ్ళలో చేతిఖర్చులకే సరిపోయింది ఆ చుట్టు గుడిసెలో కడవల్లేవు కాగులూ లేవు అడుగు బొడుగు దోర్చుకొన్నా ఆ పూట గడుస్తుందనడానికి! అందుకే అటు యిటు చూడకుండా ఒక్కలగువులో వెళ్ళి బోడిరెడ్డి పంచన నిలబడినాగ, అంకయ్యను చూచీ చూడగానే బోడిరెడ్డి అందుకొన్నాడు

"ఏవిరే! అనువులూ! ఎంతదానీ కొడుకు పాస్టు కళాసులో పాసైతే మాత్రం మణిసే కనపడకుండా పోతివిగదరే?— మొన్నా పెద్ద బాయిలో తిరుగుడు కపిలతోలేదానికి మణిసి దొరక్క తికమక పడిపోతిగదరా! అయినా యింక నీకేం కర్మ పట్టిందిలే కూల్జేసేదానికి?—కొడుకు సంపాయిస్తా వుంటే కాలుమింద కాలేసుకోనితింటా వుండే పనేగదా? "

కడుపు మంట కాపురానికి రేజీకటి మగడంట!

అంకయ్య అభిమానం చచ్చింది కానీ, ఆకలి చావలేదు

ఆ ఊళ్ళో మానెడుగింజలు పుట్టించుకోవడానికి పుట్టెడు దెప్పించుకొన్నాడు

* * *

కొడుకు పదవతరగతి ఫస్ట్‌క్లాస్‌లోపాసైనా అంకయ్య రోజా కూలికి పోతూనే ఉన్నాడు.

అలమేలు ఆయింటా, ఈయింటా పాచి పనులు చేస్తూనే ఉంది

అటు పై చదువులకు పోలేకుండా, యిటు కూలిపనులు చేతగాక అంకయ్య కొడుకు అమ్మ నాయనా కష్టపడుతూంటే చూస్తూనే హాయిగా కూర్చుని తింటున్నాడు — అంతకంటే ఏమీ చేయను చేతగాక!—

అంకయ్య ఎదుటపడితేచాలు — ఊరు ఎకసక్కేలాడుతూనే ఉంది

కష్టాలు అడుగడుగునా కాలాన్ని గుర్తుచేస్తుంటే కాలయంత్రం తెలియకుండా గడచి పోతూ ఉంది

ఏడాది గడచిపోయింది!—

ఒకనాటి ఉదయాన

రెండు బారల పొద్దెక్కిన సమయాన కొంక నక్కల వెంట పనీ పాటకని బయలుదేరుతున్న తరుణాన— ఊరిముందర ఒక జీప్ వచ్చి ఆగింది

బెల్లం చుట్టూ ఈగలు ముసిరినట్టుగా ఆ ఊళ్ళో పెద్దా చిన్నా తరతమ భేదాలు లేకుండా ఆ జీప్‌ను చుట్టుముట్టారు

ఆ జీప్‌లోనుండి ఒక అఫీసర్ హుందాగా దిగినాడు ఆ జవాను పిల్లల్ని ఈగల్ని తరిమినట్లు తరుముతూంటే — ఆఫీసర్ పెద్దవాళ్ల వైపు తిరిగి 'ఈ ఊళ్ళో చదువుకున్నవాళ్ళు ఎంతమందున్నారు?' అని ప్రశ్నించాడు

"ఎందుకూ? ఉద్యోగాలేమైనా యివ్వబోతారా?" ఒక నోటి దురుసు మనిషి ఎదురు ప్రశ్న వేసినాడు

"ఉద్యోగాలెందుకురా? నీకంగా రేపు ఎలక్షన్లలోనే నిలబెట్టేస్తారు!" ఇంకొకడు నోరు చేసుకొన్నాడు

"మీరుండారే యితండమంటే కోదండమనేనాయాండ్లురా! — అడిగిందానికి బదులిస్తే పోలా?" — మరొక నెమ్మదస్తుడు జోక్యం చేసుకొన్నాడు.

"సెప్పు. సెప్తానంటే నిన్నెవురో యిక్కడ పట్టుకోని పొతేసినట్టుందే!"

"సెప్తాన్రా! సెప్తాను ఎందుకు సెప్పను. అయ్యా! ఈ ఊళ్లో ఒక్కడే ఒక్క పింగాడండీ! వాడా అంకటి కొడుకు పదో తరగతి ఫస్టు కళాసులో పాసైనాడంట!"

"ఆ కుర్రవాడొక్కడేనా చదువుకొనింది!" ఆఫీసర్ అడిగినాడు

"అవునయ్యా!"

"కనీసం ఏడవ తరగతిదాకాకూడా ఎవ్వరూ చదవలేదా?" ఆఫీసర్ ఆశ్చర్యంగా అడిగినాడు.

"మా అబ్బతోడు వాడికి తప్పితె అచ్చరం ముక్కొచ్చిన ఎదవెవుడూ లేడండీ ఈవూళ్లో!"

"అయితే ఆ కుర్రవానికి ప్రభుత్వం యిరవై అయిదువేలు అప్పు యిస్తున్నది"

"ఆఁ!"

ఆశ్చర్యంగా నోరు తెరిచింది ఊరు!

"అవునయ్యా! గ్రామాల్లో చదువుకొని ఉద్యోగంలేని కుర్రవాళ్ళకు ప్రభుత్వంచేస్తున్న సహాయంయిది ఈ అప్పుతో అతడు అవుల్ని కొనవచ్చు గేదెల్ని కొనవచ్చు కోళ్ళఫారం పెట్టుకోవచ్చు లేదా ఒక చిన్న కుటీర పరిశ్రమ ఏదైనాసరే! — అప్పుయివ్వడమేకాదు మేము అతనికి ఆసరాగావుండి అన్ని సహాయాలు అందిస్తాం. ఇందులో నాలుగింట ఒకభాగం కేంద్రప్రభుత్వం సబ్సిడీకింద ఉచితంగా యిస్తుంది." అని అంటూ ఆఫీసర్ అంకయ్యని పలిపించి ఆ కుర్రవాడి వివరాలు రాసుకొన్నాడు. ఆ తరువాత జీప్ దుమ్మురేపుకొంటూ వచ్చిన దారిన పట్టి వెళ్ళిపోయింది!

ఊహించని ఈ ఆస్తితో కొంకనక్కల పెంటలో ఊహాగానాలు లేచినాయి.

అంకయ్య చుట్టుగుడిసెలో ఆనందం సుళ్ళు తిరుగుతూ ఉంది!

అంకయ్య, అంకయ్య కొడుకు చుట్టుగుడిసెలో ఊహల ఉయ్యాల్లో కూర్చుని వెళ్ళిపోయిన జీప్ కోసం ఎదురు చూస్తూనే ఉన్నారు! ★

నమ్మదగిన వార్తలకు
ఆంధ్రపత్రిక
దిన పత్రికనే
చదవండి!

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని వీరకల్లులు

— ఫొటో : ఏలేశ్వరపు నరసింహారావు